

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

VIJEĆE

Zaključci Vijeća o promicanju pristupa mladim pravima kako bi se potaknulo njihovu samostalnost i sudjelovanje u civilnom društvu

(2015/C 18/01)

VIJEĆE,

UVIDAJUĆI DA:

1. Vijeće je u okviru plana rada Europske unije za mlade za razdoblje 2014. – 2015. ⁽¹⁾ utvrdilo temu jačanja položaja mladih kao opći prioritet triju predsjedništava (IT, LV, LU), usredotočujući se na pristup pravima, samostalnost, političko sudjelovanje i aktivno građanstvo.
2. Mladi su i dalje nepovoljno pogođeni gospodarskom i socijalnom krizom koja je obilježila nekoliko proteklih godina. Zbog demografskih promjena, nezaposlenosti mladih i nesigurnosti radnih mjesta mladima je teže postići samostalnost i učinkovito ostvariti svoja prava.
3. Visoke razine nezaposlenosti mladih pridonose širenju siromaštva, marginaliziranosti i socijalne isključenosti, zdravstvenih problema kao i gubljenju vjere u budućnost. Istraživanja također pokazuju da u nekim državama članica ima sve više mladih koji nisu zaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET) ⁽²⁾ te da postoji snažna veza između socio-ekonomskog statusa i političkog sudjelovanja: manje je vjerojatno da će NEET-ovi glasovati ⁽³⁾, imaju manje povjerenja u političke organizacije te su slabije uključeni u građansko sudjelovanje u usporedbi s mladim stanovništvom.
4. Unatoč tomu, mladi predstavljaju vrijedan resurs za društvo. Njihove vještine, kompetencije te kreativne i inovativne sposobnosti trebalo bi neprestano uzimati u obzir pri provedbi strategija za politike za mlade na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

SVJESNO:

5. da postoje naznake da se mladi osamostaljuju ⁽⁴⁾ u kasnijoj dobi nego u prošlosti.
6. da je gospodarski pad pogoršao međugeneracijske neravnopravnosti te da bi mogao imati dugotrajne posljedice po društvenu koheziju i solidarnost naših društava.

⁽¹⁾ Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada Europske unije za mlade (2014/C 183/02).

⁽²⁾ Istraživanje EUROFOUNDA – „NEET-ovci – mladi koji su nezaposleni, ne školuju se i ne usavršavaju se: Obilježja, troškovi i odgovori politika u Europi” – <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1254.htm>

⁽³⁾ „Opisni statistički podaci za osobe dobi od 15 do 29 godina pokazuju da su NEET-ovi znatno manje angažirani u politici od ostatka mladog stanovništva” (istraživanje EUROFOUNDA – „NEET-ovi – mladi koji su nezaposleni, ne školuju se i ne usavršavaju se: Obilježja, troškovi i odgovori politika u Europi”, str. 95. – <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1254.htm>

⁽⁴⁾ Preliminarni uvjet za samostalnost mladih podrazumijeva da mladi ljudi imaju potrebnu potporu, sredstva i prilike da odluče živjeti neovisno, upravljaju svojim životom, u potpunosti sudjeluju na društvenoj i političkoj razini u svim sektorima svakodnevnog života i budu u mogućnosti neovisno donositi odluke. Sposobnost mladih da postanu samostalni nije samo dio područja rada, nego obuhvaća i sposobnost mladih da razviju svoj potencijal, da donose vlastite odluke i žive samostalno, imajući na raspolaganju alate za kritičko i aktivno sudjelovanje u društvenom, političkom i gospodarskom životu svojih zajednica.

7. da sve veća mobilnost mladih u Europi, koja je također posljedica traženja zaposlenja u drugim zemljama, zahtijeva odgovarajuću pozornost kako bi postala istinska prilika za osobni i profesionalni razvoj mladih. U tom pogledu program Erasmus+ može imati važnu ulogu u promicanju kako veće samostalnosti i sudjelovanja u društvenom životu mladih putem mobilnosti, tako i razvoja vještina i kompetencija važnih za zapošljivost i građanstvo.
8. zajedničkih zaključaka ⁽¹⁾ Konferencije EU-a o mladima, 13. – 15. listopada 2014., Rim ⁽²⁾.

PREPOZNAJUĆI SLJEDEĆE KLJUČNE IZAZOVE:

9. Kombinirano djelovanje čimbenika uzrokovano ekonomskom i socijalnom krizom poput smanjenja prihoda, nedostatka radnih mjesta i njihove veće nestabilnosti smanjilo je sposobnost mladih da postanu samostalni ⁽³⁾.
10. Stoga je sada potrebno razviti odgovarajuće mjere i politike za potporu samostalnosti mladih i njihovu prelasku u odraslu dob. To ne uključuje samo provedbu politika koje potiču prelazak mladih iz obrazovanja u svijet rada, već i djelovanje u srodnim područjima poput pristupa financiranju, zdravstvu i dobrobiti i političkom i građanskom sudjelovanju kako bi se pružili potrebni alati za pomoć mladima da postanu samostalni i sudjeluju u društvenom životu.
11. S ciljem osiguravanja pristupa mladima pravima, EU se treba usredotočiti, između ostalog, na suzbijanje nezaposlenosti mladih, poticanje aktivnog građanstva i smanjivanje neusklađenosti između vještina i kompetencija koje mladi stječu i onih koje zahtijeva tržište rada te na to da im se istodobno omogući da pridonose održivom stvaranju novih radnih mjesta promicanjem visokokvalitetnog obrazovanja kao i na to da se poboljša komunikacija vještina i kompetencija diplomanata poslodavcima.

U TOM POGLEDU SMATRA:

12. U kontekstu međusektorske suradnje u području politike mladih, EU i države članice, u okviru svojih sfera kompetencija, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti, mogli bi, prema potrebi, promicati mjere kojima se rješavaju sljedeća pitanja:
 - podupiranje samostalnosti i dobrobiti mladih te rješavanje i sprečavanje svih oblika diskriminacije s kojima se mnogi mladi suočavaju;
 - ulaganje u osvještavanje mladih o njihovim pravima i načinima na koji ih mogu ostvariti;
 - podupiranje sudjelovanja mladih u postupku odlučivanja na svim razinama i putem priznavanja organizacija mladih kao važnog kanala za sudjelovanje i razvoj aktivnog građanstva;
 - nastavak odabranog smjera prema priznavanju rada s mladima kao instrumenta za poticanje sudjelovanja i stjecanja vještina i kompetencija koje su važne za ostvarivanje samostalnosti;
 - jačanje prilika za sudjelovanje u životu zajednice i doprinos njemu, između ostalog putem medija i informacijske tehnologije, posebno u vezi s odlukama koje se izravno tiču mladih;
 - podupiranje obrazovanja za potrebe medijske i digitalne pismenosti kao sredstva za razvoj kritičkog razmišljanja i aktivnog građanstva mladih;
 - podupiranje priznavanja i vrednovanja vještina i kompetencija stečenih pomoću neformalnog i neformalnog učenja poput volontiranja i poticanje sudjelovanja mladih u građanskom, socijalnom i političkom životu;

⁽¹⁾ Dok. 14429/14.

⁽²⁾ Te je zajedničke zaključke usvojila Konferencija EU-a o mladima u Rimu. Radi se o neformalnom događaju koji se ponavlja, a koji organiziraju zemlje trojnog predsjedništva s podrškom Europske komisije kao integralnim dijelom strukturiranog dijaloga kako ga je donijelo Vijeće putem Uredbe (2009/C 311/01) o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih i Uredbe (2014/C 183/01) o pregledu procesa strukturiranog dijaloga uključujući socijalnu uključenost mladih.

⁽³⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1404.htm>

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI, DA:

13. napreduju prema utvrđivanju prepreka za sudjelovanje mladih u društvenom i političkom životu, uzimajući u obzir moguće uvođenje mjera za hvatanje u koštac s tim preprekama.
14. nastoje promicati pristup mladih kvalitetnim radnim mjestima s pravednom plaćom i socijalnom zaštitom, omogućujući im da budu samostalni i imaju siguran i dostojanstven život.
15. promiču jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost za mlade, između ostalog, u područjima društvenog, gospodarskog i političkog života. razmotre poduzimanje mjera kako bi se osiguralo da mladi budu u mogućnosti pomiriti profesionalni i privatni život.
16. ulažu u preventivne i interventne mjere za smanjenje ranog napuštanja školovanja, posebno oblikovanjem politika usmjerenih na pružanje jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju i ponudom ciljane potpore za poboljšanje školskog okruženja. Pozornost bi trebalo posvetiti i uklanjanju prepreka na koje nailaze mladi u ostvarivanju svojeg punog potencijala u području obrazovanja.
17. promiču rad s mladima, uzimajući u obzir rezultate Studije o vrijednosti rada s mladima ⁽¹⁾, kao temeljni alat u omogućavanju mladima da razviju vlastite inicijative i u podupiranju prelaska mladih u odraslu dob.
18. razmotre promicanje razvoja programâ socijalnog stanovanja ⁽²⁾ s posebnim naglaskom na mlade s niskim prihodima, poput studenata i pripravnika te nezaposlenih mladih;
19. razmotre načine za promicanje uspostave programa za mlade s ciljem podupiranja njihovih poduzetničkih projekata.
20. podupru razvoj informacijskih usluga prilagođenih mladima koje mogu pomoći u informiranju mladih o njihovom pristupu pravima.
21. podupru pristup mladih kulturnom životu s ciljem da im pomognu doprinijeti izgradnji bolje povezanog društva.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA, U OKVIRIMA SVOJIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI I UVAŽAVAJUĆI NAČELO SUPSIDIJARNOSTI TE POŠTUJUĆI ODGOVORNOST DRŽAVA ČLANICA ZA POLITIKE ZA MLADE:

22. nastave ulagati u promicanje samostalnosti mladih putem razvoja politika za mlade i rada s mladima i putem potpore politikama za mlade i radu s mladima te, prema potrebi, putem odgovarajuće potpore i financiranja za neovisne organizacije, organizacije za mlade/organizacije koje vode mladi.
23. promiču načelo da na samostalnost i sudjelovanje mladih treba gledati kao na važan aspekt koji treba uzeti u obzir pri razvoju socijalnih i gospodarskih strategija u EU-u.
24. podupiru kampanje i obrazovne programe kojima je cilj jačanje svijesti o ljudskim pravima (između ostalog o građanskim i političkim, gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima) i o tome kako mladi mogu u potpunosti uživati ta prava, između ostalog koristeći se postojećim mrežama. Poseban naglasak trebao bi se staviti na mlade koji imaju manje mogućnosti.
25. promiču upotrebu postojećih mogućnosti u okviru programa Erasmus+, između ostalog, one koje se odnose na osposobljavanje nastavnika i osoba koje rade s mladima o ljudskim pravima (između ostalog o građanskim i političkim, gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima) kako bi mogli djelovati kao multiplikatori u svojim institucijama za obrazovanje i osposobljavanje.
26. osiguraju da se plan rada EU-a za mlade žurno provede putem stvarne međusektorske suradnje.

⁽¹⁾ „Rad s mladima: vrijednost rada mladih u EU-u” (Europska komisija, 2014., http://ec.europa.eu/youth/library/study/youth-work-report_en.pdf).

⁽²⁾ Stambeno zbrinjavanje koje osigurava lokalna vlada, gdje se stan može iznajmiti za mali novčani iznos.

27. upotrijebe program Garancija za mlade kao instrument za promicanje strukturne reforme u državama članicama i razmjenu dobre prakse među državama članicama posebice u vezi s praćenjem njegove provedbe u odnosu na prelazak mladih iz obrazovanja u svijet rada.
28. uspostave razmjenu najbolje prakse u okviru postojećih struktura kako bi se analiziralo stanje mladih u vezi s njihovom samostalnošću, sudjelovanjem u civilnom društvu i njihovoj dobrobiti i raspravljalo o tome te kako bi se razvila potrebna poboljšanja na svim razinama.

POZIVA ORGANIZACIJE MLADIH I DIONIKE DA:

29. u potpunosti iskoriste mogućnosti koje pruža program Erasmus+ i promiču taj program kako bi mladi stekli relevantne vještine i kompetencije, podupirući njihovu samostalnost i potičući ih na aktivno sudjelovanje u društvu.
30. informiraju mlade o njihovom pristupu pravima općenito, a posebno u kontekstu njihovih aktivnosti te da uspostave konkretne inicijative kao što su informacijske usluge kako bi se ojačala svijest o pitanjima povezanim s njihovom samostalnošću i pristupu pravima.

POZIVA KOMISIJU DA:

31. analizira, u okviru instrumenata obnovljenog okvira, stanje i prepreke s kojima se suočavaju mladi u pristupu svojim pravima na temelju dobrovoljnih doprinosa država članica te da se također uključe stručnjaci, tvorci politika, predstavnici mladih i drugih organizacija civilnog društva. Osim toga, tu bi analizu trebalo redovito revidirati kako bi i državama članicama pomogla u razmjeni iskustava i dobrih praksi;
 32. ojača međusektorski pristup politici za mlade i osigura da Komisija, prema potrebi, u razvoju politika i programâ uzima u obzir pristup mladih pravima.
 33. ojača svijest o pitanjima koja se odnose na sudjelovanje mladih, uključujući samostalnost i pristup pravima, putem Europskog portala za mlade.
 34. predloži moguće mjere usmjerene na poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu u Europi. U tom pogledu treba razmotriti rad koji je obavilo Vijeće Europe te „Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u području mladih”.
 35. da uzme u obzir rad na socijalnoj uključenosti – s naglaskom na informiranju, pristupu socijalnim pravima i borbi protiv novih oblika ksenofobije i diskriminacije – koji je u tijeku u dogovorenom okviru za „Partnerstvo između Europske komisije i Vijeća Europe u području mladih”.
-